

BSG.600.1(239).2024

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu
Główny Geolog Kraju

Wnioski i postulaty Komisji Wniosków oraz uczestników 3. Konferencji Współczesna Geologia Samorządowa

Szanowny Panie Ministrze,

W dniach 19-22 listopada 2024 r. w Jastrzębiej Górze odbyła się 3. Konferencja Współczesna Geologia Samorządowa (3. WGS), zorganizowana przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Wydarzenie to zgromadziło ponad 400 osób reprezentujących różne środowiska branży geologicznej i górniczej z całej Polski, w tym: powiatową i wojewódzką administrację geologiczną, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, Wyższy Urząd Górniczy, okręgowe urzędy górnicze, a także licznych przedstawicieli Przedsiębiorców.

Podczas konferencji zaproszeni eksperci oraz uczestnicy brali udział w otwartych dyskusjach w ramach ośmiu paneli tematycznych. Poruszane zagadnienia dotyczyły ochrony złóż i ich uwzględniania w planowaniu przestrzennym, dokumentowania oraz eksploatacji kopalin, w tym nielegalnej działalności wydobywczej. Jeden z paneli poświęcono procesom likwidacji zakładów górniczych, ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania odpadów. Dyskusja wykazała, że temat ten jest wyjątkowo złożony, zwłaszcza w kontekście wypełniania wyrobisk w obrębie aktywnych obszarów górniczych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również dyskusje dotyczące wyzwań i dylematów związanych z Krajowym Planem w dziedzinie Energii i Klimatu, w ramach których omawiano zagadnienia transformacji energetycznej w sektorze górniczym. Istotnym obszarem rozmów było także dokumentowanie geologiczno-inżynierskie i geotechniczne oraz zagrożenia geologiczne, takie jak osuwiska i zapadliska na terenach poeksploatacyjnych.

Przeprowadzone w ramach wszystkich paneli dyskusje pozwoliły na sformułowanie konkretnych i spójnych wniosków oraz postulatów. Ich wdrożenie z punktu widzenia użytkowania zasobów naturalnych, w tym zasobów przestrzeni geologicznej, znacznie racjonalizuje i usprawnia zarządzanie tymi zasobami. Ponadto ułatwi ono funkcjonowanie branży wydobywczej, odpowiedzialnej za dostarczanie kopalin i surowców na rynek, a tym samym za stabilność i bezpieczeństwo dla gospodarki krajowej.

Najważniejsze postulaty konferencji:

- 1) Wprowadzenie działań edukacyjnych podnoszących świadomość społeczeństwa na temat znaczenia kopalin i surowców mineralnych dla gospodarki.
- 2) Ochrona zasobów złóż kopalin w ramach prowadzenia procedur planistycznych poprzez:
 - doprecyzowanie i uszczegółowienie kwestii związanych z rozszerzeniem stref górniczych;
 - opracowanie dobrych praktyk dla urbanistów z uwzględnieniem działalności górniczej;
 - sformalizowanie prawne waloryzacji złóż kopalin objętych prawem nieruchomości gruntowej

pgi.gov.pl

ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa
tel. (+48) 22 45 92 000, biuro@pgi.gov.pl

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS, Nr 0000122099
NIP 525-000-80-40

- 3) Przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalin, poprzez:
- wprowadzenie w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych opłaty podwyższonej z tytułu niezakończenia rekultywacji terenów zdegradowanych w okresie 5 lat także dla gruntów klas V-VI (art. 28 ust. 3 ustawy);
 - wprowadzenie kontroli legalności pozyskiwania kruszywa w inwestycjach liniowych;
 - prowadzenie akcji edukacyjnych wśród społeczności, organów samorządowych oraz instytucji kontrolnych i nadzorczych (np. Policja, Prokuratura, PGW Wody Polskie);
 - uproszczenie procedur administracyjnych w procesie pozyskiwania koncesji;
 - wprowadzenie dodatkowych kar za prowadzenie nielegalnej eksploatacji kopalin, w tym sądowego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.
- 4) Pochylenie się nad problematyką likwidacji zakładów górniczych z uwzględnieniem zagadnień dotyczących gospodarki odpadami:
- przyjęcie jako dobrej praktyki informowania organów nadzoru górniczego oraz organów koncesyjnych przez starostów i marszałków o wydawanych pozwoleniach na przetwarzanie odpadów w wyrobiskach;
 - ujednolicenie procedur administracyjnych;
 - opracowanie wytycznych w zakresie stosowania procedur administracyjnych;
 - konieczność modyfikacji niektórych zapisów prawa dotyczących zastosowania odpadów do rekultywacji wyrobisk.
- 5) W zakresie Krajowego Planu w Dziedzinie Energii i Klimatu:
- ukierunkowanie rozwoju kraju na nowoczesne technologie z zachowaniem obecnego potencjału złożowego;
 - opracowanie nowych regulacji prawnych w kwestii opłat z tytułu informacji geologicznej;
 - zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego.
- 6) W ramach dokumentowania geologiczno-inżynierskiego i geotechnicznego oraz przeciwdziałania zagrożeniom geologicznym:
- uwzględnienie w obowiązujących przepisach Prawa geologicznego i górniczego niektórych zapisów ze „specustaw”;
 - doprecyzowanie przepisów o właściwości miejscowej i rzeczowej;
 - wprowadzenie w pgg prawa do wejścia na teren nieruchomości w celu wykonania badań podłoża dla inwestycji celu publicznego oraz infrastruktury krytycznej, bez konieczności uzyskania decyzji administracyjnych;
 - wprowadzenie procedury zgłaszania projektów robót geologicznych dla dokumentowania geologiczno-inżynierskiego, bez konieczności powiadamiania właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości, na których będą prowadzone roboty geologiczne (art. 85b pgg);
 - rozpoczęcie prac legislacyjnych w kierunku stworzenia odrębnej jednej ustawy dotyczącej wykonywania badań podłoża gruntowego dla potrzeb określania warunków posadowiania inwestycji;
 - wprowadzenie ustawowego obowiązku przekazywania do CAG wszystkich kart otworów badawczych wykonywanych dla potrzeb rozpoznania warunków budowy podłoża gruntowego i zagwarantowanie powszechnego dostępu do tych danych;
 - wprowadzenie zmian w zakresie sporządzania dokumentacji geologicznych z uwzględnieniem odpowiedniego dokumentowania geozagrożeń (osuwiska, zapadliska), min. poprzez wprowadzenie zapisów o potrzebie określenia powierzchni poślizgu w dokumentacjach geologiczno-inżynierskich, jak również obligatoryjne zamieszczanie danych mapowych z aplikacji SOPO;
 - wprowadzenie definicji terenu pogórniczego, osuwiska i zapadliska;
 - wprowadzenie ustawowego obowiązku prowadzenia przez Starostów rejestrów zapadlisk na wzór zapisów dotyczących osuwisk;

- wydanie rozporządzenia, które będzie regulowało kwestię ewidencjonowania zapadlisk, w tym kontynuacji inwentaryzacji zapadlisk podjętej przez PIG-PIB;
- zmiana zapisów rozporządzeń:
 - Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi, przede wszystkim w zakresie częstotliwości obserwacji,
 - Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji, przede wszystkim w zakresie konieczności określenia głębokości powierzchni poślizgu na osuwiskach,
 - Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, przede wszystkim w zakresie konieczności określenia głębokości powierzchni poślizgu na osuwiskach.

Z poważaniem

prof. dr hab. Krzysztof Szamalek
Dyrektor
Państwowy Instytut Geologiczny
- Państwowy Instytut Badawczy
/podpisany cyfrowo/